

به مناسبت اولین سالگرد شهادت حاج قاسم سلیمانی

در رشای سیمرغ تجلی

داود احمدی بلوطکی

در این اثر به جایگاه و نقش ویژه و کم‌نظیر سردار شهید سلیمانی در گفتمان مقاومت و پایداری، بازگویی ارزش‌های دینی و انقلابی، پیروزی مردم ایران در زمینه‌های مختلف، اهمیت نهادن بر مقام و منزلت پدیدارشناسانه تاریخ ایران بزرگ، عزت‌خواهی و اندیشه توحیدی مردم ایران، اندیشه ضدضحاک، و دیگر مفاهیم هنر انقلاب اسلامی پرداخته شد.

در نخستین روز این کارگاه، کار با احترام به روان این شهید نامدار و با صدای قرآن و پیام‌های حضرت امام خمینی راجع به شهدای بزرگوار، و گفتارهای مقام معظم رهبری، درباره شهید سلیمانی آغاز شد و با پخش صدای سردار شهید ادامه یافت.

در روز دوم، طراحی‌های مقدماتی (اتودها) اجرایی شدند

فرهنگستان هنر به مناسبت اولین سالگرد شهادت سردار شهید، حاج قاسم سلیمانی، کارگاه نقاشی‌ای با عنوان «در رشای سیمرغ تجلی» برپا کرد.

هدف برپایی این کارگاه از نگاه نقاش آن، حبیب‌الله صادقی، عضو پیوسته فرهنگستان هنر، این‌گونه شرح داده شد: به مناسبت نخستین سالگرد شهادت شهید سلیمانی، سردار دلیر اسلام، در نظر داشتم تا مفاهیم و مضامین مختلف برآمده از زندگی و رشادت‌ها و شهادت این بزرگمرد را روایت کنم. وظیفه هنر متعهد و کسانی که به هنرآرمان‌گرا توجه می‌کنند این است که سند سرشتی و اندیشه‌ای این شهید بزرگوار را تعبیر و تفسیر کنند.

و در سومین روز این کارگاه، از بیان تصویری هویت یافته و تجلی یافته‌ای که روی آن لایه لایه رنگ گذاشته شده بود، رونمایی شد.

سقوط ضحاک مضمون بعدی این تابلو است که به تابلوی معراج و اندیشه دینی وصل می‌شود. تابلو از دل فردوسی و مولوی می‌گذرد و به معراج حضرت محمد مصطفی (ص) می‌رسد. لشکر دشمن عنصر بعدی است و در ادامه و در جوابش، اعزام رزمندگان را می‌بینیم که از جای جای ایران بزرگ جلو حمله دشمن ایستاده‌اند. نقاشی با تصویر غواص‌ها، بچه‌های موتورسوار در جبهه، و اسرای ایرانی در عراق ادامه پیدا می‌کند.

تابلوی «در رثای سیمرخ تجلی» با سقوط داعش، منافقین، و نبرد بین نیروهای ایرانی و اشرار ادامه می‌یابد تا به موضوع سردار سلیمانی و نمایش سیمرخ می‌رسد. بقعه‌های متبرکه در سوریه و کربلا ادامه کار است و در انتهای کار به نمازگزارانی

سناریوی مکتوب این اثر حبیب‌الله صادقی از این قرار است: این تابلو در ابتدا با ارجاعی تاریخی به دو نقاش بزرگ دنیا، که رویکرد اساطیری شان به انسان است، آغاز می‌شود. بعد به مصائب سیاه‌پوستان و سرخ‌پوستان آمریکا اشاره می‌شود. سپس حمله صدام به ایران و وقوع جنگ تحمیلی به تصویر درمی‌آید و به دنبال آن، به روایت درهم‌تنیده‌ای از پهلوانان و قهرمانان ملی و آیینی، چون آرش و رستم که دوشادوش هم به حفظ و حراست از میهن عزیزمان برخاسته‌اند، پرداخته شده است.

که آنها را پهبادهای آمریکایی هدف می‌گیرند، پرداخته شده است.

این کارگاه از ۱۶ دی ۱۳۹۹ آغاز شد و تا ۲۷ دی ادامه داشت و بعضی از مدیران و مسئولان فرهنگی کشور از آن بازدید کردند.

حجت‌الاسلام علی‌اکبر رشاد، رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه انقلاب اسلامی، در بازدید از این کارگاه گفت: جاسازی حوادث گوناگون تاریخی و فرهنگی و نمادهای حکمی و معرفتی در این گستره بزرگ و چشمگیر، ثمره تبدیل واقعیت به امری والا و متعالی است؛ همچنان که حکمت هنر اسلامی نیز در پی تحقق همین مقصد و معناست. چنین تسلسلی از تاریخ و حماسه در روایتی بصری و خلاقه، جلوه‌ای از عشق است که وجود سردار بزرگ و عزیز تاریخ ایران و انقلاب، یکی از مظاهرایین عشق و عاطفه عمیق معنوی است.

او ارائه چنین آثار پرمحتوایی را پاسخ پرطنین و جهانی فرهنگ و هنر پویا و پرتوان انقلاب و مقاومت اسلامی به آمریکا و جبهه مستکبران دانست و گفت: این کار عین عبادت و نماز و نوافل و ثمره سلوکی معرفتی و معنوی است.

سید محمد مجتبی حسینی، معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، نیز یکی از بازدیدکنندگان بود که این کارگاه را چنین توصیف کرد: یکی از وجوه هنرآیینگی است که

به مثابه یک آئینه عمل می‌کند. شاید تاریخ در تاریخ‌نگاری و در روایت تاریخ‌نگارانه دچار حشو و زوایدی بشود و قصه‌هایی به آن افزوده و یا قسمت‌هایی از آن برساخته شود. اما بازتاب تاریخ در آئینه هنر همیشه بی‌دروغ است. تصویری که هنر از جامعه و دوره‌ای تاریخی ارائه می‌دهد، تصویری تمام و کمال است که می‌شود به او پرداخت و از آن طریق، متوجه راستی‌های یک دوره تاریخی شد. اینکه استادی نامدار، نقاشی صاحب‌نام و چیره‌دست، یک‌دفعه در ابعادی متفاوت و با نگاهی دیگر، خلق اثری متفاوت را آغاز می‌کند، نشان‌دهنده اهمیت ماجراست و اینکه خانواده هنرمندان ایران، چقدر به مسائل کشورشان و عزت و وطنشان پایبندی دارند. آنچه استاد صادقی در این چند روز به تصویر درآورده‌اند و ان شاء الله در آینده ادامه خواهد داشت، مروری است بر آنچه ایرانی امروز در ذهنش می‌گذرد؛ مروری بر داشته‌های ما از گذشته‌های تاریخی دور و میراث معنوی سرشاری که داشتیم و دلاوری‌ای که برآمده از معنویت و میهن‌دوستی توأمان است و تجلی آن در روزگار ما، به عنوان میراثی ارزشمند، در دست و وجود قهرمانی چون سردار سلیمانی قرار می‌گیرد.

حسن بلخاری، رئیس انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، نیز در جمع بازدیدکنندگان حضور داشت و این اثر را این‌گونه توصیف کرد: در این اثر روح سه هزارساله تاریخ سلحشوری ملت ایران تا به اکنون را، به‌ویژه در دوره معاصر و قهرمانانی چون سردار

هنرمند باید همواره خالق باشد و این کاری بسیار سخت و حرفه‌ای است. استاد صادقی هنرمندی است که همیشه در حال خطر کردن است؛ زیرا آثارش از نگاه هنرمندان نیز تعبیر و تفسیر می‌شود. اما تاکنون هیچ کس از لحاظ کار حرفه‌ای نتوانسته از او ایراد و اشکالی بگیرد. استاد صادقی از هنرمندان بزرگ نسل انقلاب است و توفیقی که ایشان از این حرکت به دست آورده، جهاد یک هنرمند است. این کار بسیار ارزنده و فاخر است و خود می‌تواند پروژه‌ای آموزشی برای نسل جدید و جوان هنرمند محسوب شود.

حجت الاسلام والمسلمین محمود دعایی، مدیرمسئول روزنامه اطلاعات، در دیدار از کارگاه «در رثای سیمغ تجلی» عنوان کرد: ویژگی بارز این مجموعه تابلوها جامعیت آن است. سیر تاریخی‌ای که در این نقاشی روایت شده، به سرانجامی نیکو رسیده است. نمایش تاریخ مقاومت‌های جهان، از قاره آمریکا و مظلومیت سرخ‌پوستانش، تا مقاومت‌های دیگر مناطق و کشورها در این اثر ترسیم شده و در نهایت به منطقه ما و نمایش داعش که نماد خشن‌ترین و بی‌رحم‌ترین مهاجمان تاریخ جهان است، رسیده است. تمام این روایت بی‌نقص تاریخ مقاومت و اینکه ما به چه صورتی این وحشیان را مغلوب کردیم، در این تابلوها دیده می‌شود. ما در این سلسله نقاشی‌ها تجلی‌های عرفانی و معنوی سردار سلیمانی را کنار شخصیت

سلیمانی، می‌شود دید. از این لحاظ واقعاً اثری بی‌نظیر است. جای این آثار در موزه قلب ملت ایران است. من جای این اثر و این گونه آثار را در قلب ملت ایران و قلب فرهنگ ایران می‌دانم. این اثر صرفاً فرمالیته نیست که بخواهد فرمی را به رخ بکشد. این تاریخ هویت ما و تاریخ سلحشوری ماست.

بهمن نامور مطلق، رئیس دانشگاه هنرهای اسلامی ایرانی استاد فرشچیان، نیز در بازدید از این کارگاه عنوان کرد: شاید بشود گفت ما چنین کاری را با این ابعاد وسیع و با این همه مضامین در یک جا، از جمله مضامین حماسی و درام و مقاومت، تا به حال نداشته‌ایم. ما در واقع اینجا یک نوع کلکسیون از حوادث بعد از انقلاب تا به الان داریم؛ کلکسیون با محور مقاومت و شهید سلیمانی. این اثر به خوبی معلوم می‌کند که ما چقدر هم زجر کشیده‌ایم و هم مقاومت کرده‌ایم و توانسته‌ایم شخصیت‌های بزرگواری در این دوره پرورش دهیم تا در مقابل مستکبران و وابستگان نشان در منطقه، از جمله داعش، ایستادگی کنیم.

محمد حسین ایمانی خوشخو، دبیر شورای هنر شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ و مجتبی رحماندوست، عضو پیوسته فرهنگستان هنر؛ نیز از کارگاه بازدید کردند و پس از اینکه رحماندوست پیشنهادهایی برای مضامین این کار به حبیب‌الله صادقی ارائه داد، ایمانی خوشخو در توصیف کارگاه گفت: ذهن

اثر به‌درستی به جایگاه نمادین و اسطوره‌ای سردار سلیمانی در بین ملت ما و در گفتمان انقلاب و پایداری اشاره کرده‌اند. سردار سلیمانی، همان‌طور که مقام معظم رهبری فرمودند، هم قهرمان ملت ما بود و هم قهرمان امت اسلامی.

هنر مؤثرترین رسانه برای اشاعه و ترویج آرمان‌ها و اندیشه‌های سردار سلیمانی است. در بخشی از این تابلوها خوی و سرشت استکباری و تروریستی دولت آمریکا و اعوان و انصارش در منطقه، همچون داعش و منافقین، به خوبی ترسیم شده است. در بخش دیگری از این اثر، با استفاده از نمادها و نشانه‌های ایرانی و اسلامی، رشادت‌ها و جان‌فشانی‌های رزمندگان اسلام در هشت سال دفاع مقدس و از خودگذشتگی مدافعان حرم در جبهه مقاومت به تصویر درآمده است.

کارگاه نقاشی «در رثای سیمرخ تجلی» از ۱۶ دی ۱۳۹۹، به مناسبت یکمین سالگرد شهادت سردار سلیمانی، آغاز به کار کرد و تا ۲۷ دی ۱۳۹۹ ادامه داشت.

نظامی ایشان مشاهده می‌کنیم و اگر آن خمیرمایه و زیربنای معنوی و عرفانی نبود، این دستاوردها از ایشان حاصل نمی‌شد. برپایی چنین نمایشگاه‌هایی در انعکاس خدماتی که قهرمانان مقاومت انجام داده‌اند ولی گمنام ماندند نیز در انعکاس دستاوردهای آنها بسیار مؤثر است. این نمونه کارگاه‌ها در آموزش و پندگیری و الهام از نتایج مقاومت‌های منطقه، به‌ویژه ایران عزیز، بسیار مؤثر است و امیدواریم قدم اولی که استاد صادقی با زیبایی و هوشمندی و نهایت هنرمندی برداشتند آغازی باشد بر انعکاس بیشتر این مقاومت‌ها و جاودانه ماندن این چنین آثار هنری.

علیرضا اسماعیلی، سرپرست فرهنگستان هنر، که در مراسم افتتاحیه و بازدید مدیران، استاد صادقی را همراهی کرد، درباره این اثر گفت: باید دست‌میزاد و خدایوت بگوییم به استاد صادقی که چنین اثر هنری بزرگ و ارزشمندی به مناسبت سالگرد شهادت سردار سلیمانی عزیز خلق کردند. استاد صادقی با انتخاب عنوان «در رثای سیمرخ تجلی» برای این

